

บ้านและสวน
ฉบับพิเศษ

TREE & TOWN

บ้านดีต้องมีต้นไม้

Example

บ้านและสวน
ฉบับพิเศษ

TREE & TOWN

บ้านดีต้องมีต้นไม้

บ้านและสวน
ฉบับพิเศษ

TREE & TOWN

บ้านดีต้องมีต้นไม้

เลขมาครฐานสากลประจำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
978-616-18-3903-1

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ธรินทร์ อุทะกะพันธุ์ ปัญจรุ่งโรจน์
กรรมการผู้จัดการ เจริญ พิทักษ์วงศ์
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ อลิรัตน์ ศักดิ์ชัชวาลย์
ที่ปรึกษา ประพันธ์ ประภาสชาติ อุไรธรรม สุนทรพงษ์
ผู้อำนวยการฝ่ายบ้านและสวน Fair and Event อรรถ ประพันธ์วัฒน์
บรรณาธิการผู้อำนวยการ ค่าง ลีไฉโรจน์
รองบรรณาธิการบริหาร ภัทราสิริ โชติพงศ์สันต์
วิโรจน์อภาไพ ไชยธรรม พ่องใส
บรรณาธิการแผนกสถาปัตยกรรม ศรายุทธ ศรีพิพัฒน์
บรรณาธิการแผนกตกแต่งภายใน ชลิตา อธิระอนุวัฒน์
บรรณาธิการแผนกสวน ปิยะชัช ชังจันทร์
บรรณาธิการแผนกผลิตภัณฑ์และงานช่าง สุพจน์ เพ็ชรศักดิ์วงศ์
บรรณาธิการบทความพิเศษ ไตรรัตน์ ทรงเผ่า
ผู้จัดการฝ่ายดิจิทัลคอนเทนต์ ประภัสสร มังศรี, ลิ้มภัทร กลานดีกุล
ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายดิจิทัลคอนเทนต์ สุภัทรา เศรษฐ์วิวัฒน์,
อรพรรณ วัจนะเสถียรกุล
ผู้ช่วยส่วนบริหารธุรกิจ ชานนท์ เศรษฐ์วิวัฒน์
บรรณาธิการฝ่ายดิจิทัลคอนเทนต์ สมัชชา วิสาพร
กองบรรณาธิการฝ่ายดิจิทัลคอนเทนต์ ยุภาภาติ บุญภา, นงภัทร ตัสกุลย์
ทัศนัญญา ทรงเผ่า
เลขานุการบริหาร จุฑามาศ นาคำ
เลขานุการสำนักพิมพ์บ้านและสวน พรทิพย์ อินทร์เปลี่ยน
เลขานุการกองบรรณาธิการ พันทา น้อยบัวทิพย์
ผู้ช่วยผู้จัดการส่วนงานศิลปกรรม นวามิ สุริยะโชติ
ศิลปกรรม พิทยา ศาส์กุล
รองผู้จัดการฝ่ายภาพ อุทธรังค์ จันทร์สุข
บรรณาธิการภาพ สิทธิศักดิ์ นาคำ
ช่างภาพ สุภากร ศรีสกุล, อนุพงษ์ ฉายสุขเกษม
วิดีโอคอนเทนต์ วงศกร จิระชัยสุทธิกุล, อภาพ ซึ่งจิตสิริโรจน์,
ณัฐวัฒน์ สองแสง, กรองแก้ว ก้องวิวัฒน์สกุล
กองบรรณาธิการแผนกกิจกรรมพิเศษ สุทัศน์ท์ พิทักษ์วงศ์,
อิสรา สอนสาสตร์, นภัสรา พงษ์ประสิทธิ์, วัณณีย์ เวชชนนัทวิทย์
ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายบ้านและสวน Creative & Event ชนัญญา พานิชิตกุล
ผู้จัดการโครงการฝ่ายบ้านและสวน Creative & Event พงศกร ปุญโญ
ผู้จัดการทีมรายการบ้านและสวน ประพนธ์ ชิมถาวร
โปรดิวเซอร์รายการบ้านและสวน ภรณ์ญัญ ลิ้มปอนันต์กุล
ครีเอทีฟรายการบ้านและสวน ภัทราพร ใจงามสพิมาน,
อนุวัฒน์ หอมรส
ประสานงานรายการบ้านและสวน ศิริภัทรา แสงจักร
ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา สุทธิรัตน์ เคนไชยวงศ์
เจ้าหน้าที่โฆษณาอาวุโส อ้อยทิพย์ จงวิบูลย์
แผนกโฆษณา สุภารัตน์ ไกรภรทัต
ผู้จัดการฝ่ายธุรกิจโฆษณา พรศิริ เทศสุติธรรมกุล
เลขานุการฝ่ายโฆษณา พรชนิพัทธ์ อ่าพันทอง
ผู้จัดการฝ่ายศิลปกรรมโฆษณา จิตราวีณี วิเชียรสรณ์
ศิลปกรรมโฆษณาอาวุโส วิภาวรรณ จันทร์ไศล
ศิลปกรรมโฆษณา วิทวัส มีเดช, ธีรภัทร อินทจักร
โฟโต้เอ็ดดิเตอร์และวิทัศน์ ธีรพันธ์ บรรพพงศ์
ศิลปกรรมการตลาดและสื่อสารแบรนด์-มีเดียอาวุโส
ปรเมษฐ์ ชูวงศ์เดิม
ศิลปกรรมการตลาดและสื่อสารแบรนด์-มีเดีย
อรภาพ สุนทรเมือง
หัวหน้าแผนกบัญชีโฆษณา อัญชลี หลิ่งน้ำผึ้ง
เจ้าหน้าที่บัญชีโฆษณาอาวุโส วิยะภา จันทร์
ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการสำนักพิมพ์ ชัชฎา พรหมเลิศ
ซันเอ็ดดิเตอร์ พรภัทร อมรสุภาศาสตร์
พิสูจน์อักษร นิภาดา พลยศศรี
คอมพิวเตอร์ สุธิญญา ลายไธ, อโณทัย สุทธิรักษ์
ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาดและสื่อสารแบรนด์-มีเดีย นันทิพย์ เงินแย้ม
ผู้จัดการฝ่ายการตลาดและสื่อสารแบรนด์-มีเดีย
ณัฐฤตา อภิวัฒน์ชัชวาลย์
ฝ่ายการตลาดและสื่อสารแบรนด์-มีเดีย สุภาภรณ์ เรืองดี
ผู้จัดการฝ่ายการตลาด Fair and Event สุภามิต น้าประดิษฐ์

เจ้าของ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
ผู้ก่อตั้ง ซูเกียรติ อุทะกะพันธุ์
ประธานกรรมการ เมตตา อุทะกะพันธุ์
รองประธานกรรมการ สุาปน สิทธิวัฒน์ภักดี
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ธรินทร์ อุทะกะพันธุ์ ปัญจรุ่งโรจน์
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ชิวพันธ์ ณ ถลาง
กรรมการผู้จัดการ เจริญ พิทักษ์วงศ์

สำนักงาน บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
378 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4200 (ฝ่ายโฆษณา ต่อ 4250) โทรสาร 0-2434-3555,
0-2434-3777, 0-2435-5111 E-mail: house@amarin.co.th
Homepage: www.amarin.com, www.baanlaesuan.com

สงวนลิขสิทธิ์ในสิ่งพิมพ์นี้ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๐๗
ห้ามคัดลอกเนื้อหา ภาพประกอบ รวมทั้งดัดแปลง
เป็นแถบบันทึกเสียง ดัดแปลงตีพิมพ์ หรือเผยแพร่ด้วยรูปแบบ
และวิธีการอื่นใดก่อนได้รับอนุญาต

สื่อดิจิทัลนี้ให้บริการภายใต้ลิขสิทธิ์รับบริการตามเงื่อนไข
ที่กำหนดเท่านั้น การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ไม่ว่าวิธีใดๆ
นอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนด ถือเป็นความผิดอาญาตามกฎหมาย
พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ และพ.ร.บ. ว่าด้วยกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

Publisher/CEO Ranin Utakapan Punjarungroj
Managing Director Jeremiah Pitakwong
Editor Patsini Chotpongson

© 2020 Baanlaesuan
All rights reserved. No part of this publication may be
reproduced, distributed or transmitted in any form or by
any means, including photocopying or other electronic
or mechanical methods, without the prior written
permission of the editorial director, except in the case
of brief quotations embodied in critical reviews and
certain other noncommercial uses permitted
by copyright law.

www.baanlaesuan.com
www.amarin.co.th

Baanlaesuan Magazine
Amarin Printing and Publishing Public Company Limited
378 Chaiyapark Road
Taling-Chan, Bangkok 10170

Telephone: (66)2 422 9999 Ext. 4200
E-mail: house@amarin.co.th

Printed in Thailand

TREE & TOWN

บ้านดีต้องมีต้นไม้

เพราะการเติบโตของเมืองมักจะทำให้สูญเสียธรรมชาติไปเสมอ แม้แต่การสร้างบ้านก็ตาม นั่นทำให้เราปฏิเสธไม่ได้เลยว่าพื้นที่อยู่อาศัยของเราเองยังไปเบียดเบียนพื้นที่ทางธรรมชาติทั้งแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว ดังนั้นความหรรษาของการมีบ้านอยู่อาศัยในยุคนี้จึงไม่ได้มุ่งความสำคัญไปที่ราคาวัสดุก่อสร้างหรือราคาเฟอร์นิเจอร์กันอีกแล้ว แต่เป็นเรื่องพื้นที่ธรรมชาติสีเขียวต่างหาก โดยเฉพาะบ้านที่อยู่กลางเมือง ไม่ว่าจะเมืองหลวงหรือหัวเมืองใหญ่ล้วนแล้วแต่โอบล้อมและอ้าแขนเจ้าของพื้นที่สีเขียวไว้ให้มากที่สุด เพราะธรรมชาติที่สมบูรณ์มันนั้นต้องอาศัยกาลเวลาเท่านั้นที่จะสร้างได้

สถาปนิกในยุคนี้จึงให้ความสำคัญกับการเติมพื้นที่สีเขียวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการอยู่อาศัยด้วยเสมอ แม้บางครั้งอาจต้องขอมสละพื้นที่ใช้สอยในบ้านไปบ้างก็เพื่อออกแบบให้เป็นพื้นที่สีเขียวในลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่สวนหน้าบ้านแบบที่หลายคนคุ้นชิน หรือการเปิดคอร์ตกลางบ้านเพื่อปลูกต้นไม้ใหญ่สร้างร่มเงาธรรมชาติและเพิ่มอากาศบริสุทธิ์ให้คนในบ้าน การนำต้นไม้กระถางเข้ามาตกแต่งตามระเบียง คาดฟ้า หรือจัดวางไว้ภายในบ้านที่พอจะมีแสงส่องถึง รวมไปถึงความพยายามในการเก็บรักษาต้นไม้เก่าดั้งเดิมของพื้นที่ให้คงอยู่ แม้จะเป็นต้นไม้ใหญ่หน้าบ้านเพียงต้นเดียว แต่ก็กั้นกันใบที่แผ่สาขาสร้างร่มเงานั้นเป็นปราการปกป้องฝุ่นและความร้อนที่แสนจะคุ้มค่าและหรรษาที่สุด

หนังสือบ้านและสวนฉบับพิเศษนี้จึงรวบรวม 12 บ้านทันสมัยในเมืองที่มีแนวคิดของการอยู่อาศัยร่วมกับธรรมชาติและให้ความสำคัญกับการปลูกต้นไม้ในบ้านร่วมกับอีกเกือบร้อยไอเดียของการมีต้นไม้ในบ้าน นอกจากดูสวยงามแล้ว ยังสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและเพิ่มคุณภาพชีวิตให้ผู้อยู่อาศัยไปด้วย พร้อมกันในเล่มนี้ยังมีแนวคิดของการเลือกต้นไม้มาปลูกให้เหมาะกับพื้นที่ของบ้าน ตลอดจนการดูแลรักษาต้นไม้ให้เติบโตยิ่งขึ้นคู่กับบ้านและเป็นส่วนหนึ่งของเมืองไปนาน ๆ

นิตยสารบ้านและสวน

CONTENTS

คู่มือปลูกต้นไม้ไม่ทำร้ายบ้าน	006		
COMPACT TROPICAL HOME บ้านที่มีลมหายใจ	018	RHYTHM OF THE GREEN จังหวะของสีเขียวในบ้านสไตล์รีสอร์ท	092
เจ้าของ : คุณสาริน นิลสนธิ และคุณไพรินทร์ บุญพินิจ ออกแบบ : D Kwa Architect โทรศัพท์ 08-9552-4591 D_Kwa		เจ้าของ : คุณบอย-พิษณุ นิ่มสกุล ออกแบบ : PAA โดยคุณกานูพล ศิลแดนจันทร์	
WHAT MAKES A FAMILY ส่วนเติมเต็มของครอบครัว	032	METAL AND TREE แตกต่างในความดิบ	102
เจ้าของ : คุณมานิต-คุณญาณรักษ์ มานิตคุณ ออกแบบ : Mee-D Architect Co., Ltd. โดยคุณพิริยะ เตชะรัตน์พงษ์ และคุณวิธ ชวนกำเนิดการ โทรศัพท์ 08-1433-3959 รับเหมาก่อสร้าง : บริษัทพรทัศน์การโยธา จำกัด		เจ้าของ : ครอบครัววังนุช ออกแบบ : คุณสุรศักดิ์ นงนุช	
A TOWNHOUSE REBORN สวนไม้เลื้อยของทาวน์เฮ้าส์โนเวต	044	LET'S CHILLAX บ้านคือรีสอร์ทส่วนตัว	112
เจ้าของ : คุณต่อโชค จุลสุคนธ์ ออกแบบ ตกแต่ง และรับเหมา : SPC Technocons		เจ้าของ : พันเอกนิติ-คุณวรรณวิไล อิงคสุวรรณ ออกแบบ : PAA โดยคุณกานูพล ศิลแดนจันทร์	
THE INSERTED COURTYARD บ้านหลังเดิมเพิ่มเติมด้วยธรรมชาติ	056	SURROUNDED BY NATURE โอบล้อมด้วยธรรมชาติ	120
เจ้าของ : คุณกานต์ เองสวัสดิ์ สถาปนิก : คุณก๊กก้อง ธีรธารงเกียรติ		เจ้าของ : คุณสุวรรรัตน์ ศรีสกุล ออกแบบ : บริษัทโพลาร์ อาคิเด็ค จำกัด โดยคุณประเมศวร์ พลรัฐธนาสิทธิ์	
FULL HOUSE มีมากกว่าต้นไม้เต็มบ้าน	068	A LUSH GREEN ENVIRONMENT อยู่กับพื้นที่สีเขียวส่วนตัว	128
เจ้าของ : Mr. Nguyen Huu Sinh ออกแบบ : Vo Trong Nghia Architects, Sanuki + Nishizawa Architects		เจ้าของ : Mr. Liu สถาปนิก : A D Lab Pte Ltd. www.a-dlab.com	
MELTING TOGETHER ศิลปะ/สถาปัตยกรรม/ธรรมชาติ	080	EAT GOOD, FEEL GOOD ความสุขใน “อันจะกินวิลล่า”	138
เจ้าของ : คุณอินทนนท์-คุณธวิศรายุ จันทร์ทิพย์ ออกแบบ-ตกแต่งภายใน : INchan Atelier รับเหมาก่อสร้าง : บริษัททีทีดี คอนซัลแตนท์ จำกัด		เจ้าของ : คุณณิษฐกา ลิ้มงูร ออกแบบ : คุณจักรวาล เหล่าสุวรรณ	
		รวมไอเดียบ้าน 50 หลัง ที่อยู่ร่วมกับต้นไม้ได้อย่างร่มรื่น	145

Example

คู่มือปลูกต้นไม้ไม่ทำร้ายบ้าน

เรื่อง : ศราวุทธิ์ ศรีทิพย์อาสน์, คุณลมดี ภาพประกอบ : เอกฉรินทร์ พันธุ์นิล

วิธีที่ทำให้บ้านน่าอยู่และสร้างความรู้สึกสดชื่นได้เสมอคือการปลูกต้นไม้ ซึ่งต้นไม้ใหญ่หนึ่งต้นจะช่วยลดอุณหภูมิได้ต้นได้ประมาณ 3 องศาเซลเซียส และร่มเงาของต้นไม้ที่ช่วยบังแดดให้บ้านจะช่วยลดอุณหภูมิสะสมของตัวบ้านลงประมาณ 10 องศาเซลเซียส แต่หากปลูกต้นไม้ใหญ่ไม่เหมาะสมก็อาจทำร้ายบ้านได้เช่นกัน มาดูวิธีการเลือก การดูแล การเว้นระยะในการปลูก และวิธีป้องกันทั้งบ้านและต้นไม้ให้อยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็น

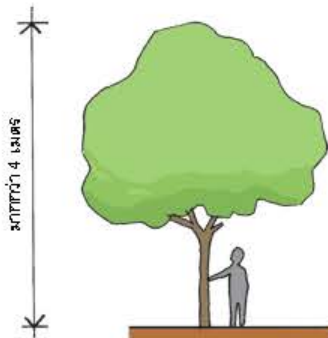
การเลือกต้นไม้ให้เหมาะกับพื้นที่บ้าน

หากพื้นที่เล็กแต่เลือกปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่หรือจำนวนมากก็ทำให้ตัวบ้านเสียหายได้ง่าย หรือถ้าปลูกต้นไม้ขนาดเล็กหรือจำนวนน้อยเกินไปก็ไม่ช่วยสร้างความร่มเย็น ดังนั้นจึงควรเลือกรูปทรงและความสูงต้นไม้ให้เหมาะกับขนาดพื้นที่และการใช้ประโยชน์

ประเภทต้นไม้กับการใช้ประโยชน์สามารถแบ่งเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

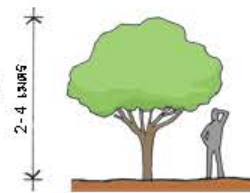
1. ไม้ระดับสูง

ไม้ยืนต้นหรือไม้พุ่มที่สูงมากกว่า 4 เมตร เหมาะกับการสร้างร่มเงา

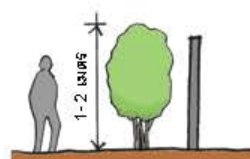

2. ไม้ระดับกลาง

ไม้ระดับกลาง - ใหญ่ คือ ไม้พุ่มขนาดใหญ่ สูง 2-4 เมตร เหมาะสำหรับสร้างร่มเงา บังสายตา

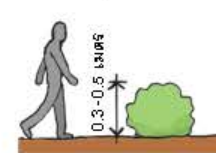

ไม้ระดับกลาง - เล็ก คือ ไม้พุ่มขนาดกลาง - เล็ก สูง 1-2 เมตร เหมาะสำหรับปลูกเป็นฉากหลังริมกำแพง

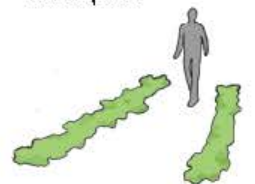

3. ไม้ระดับต่ำ

ไม้ระดับต่ำ - ใหญ่ คือ ไม้พุ่มความสูง 30-50 เซนติเมตร เหมาะสำหรับปลูกเป็นขอบเขตในระดับพื้นที่สามารถปลูกริมอาคารได้

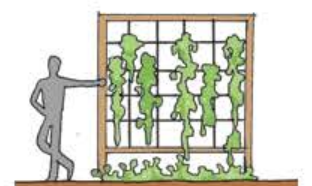

ไม้ระดับต่ำ - เล็ก คือ ไม้คลุมดินความสูงต่ำกว่า 30 เซนติเมตร เหมาะสำหรับแต่งขอบแปลงและคลุมดิน

4. ไม้เลื้อย

คือ ต้นไม้ที่ต้องอาศัยโครงสร้างอื่นเพื่อตั้งตัวขึ้นในแนวตั้ง เหมาะสำหรับปลูกปกคลุมสิ่งก่อสร้าง ผนัง ชั้ม

Example

รูปทรงต้นไม้ ในที่นี้ขอแบ่งเป็น 3 รูปทรง คือ

ทรงแผ่ข้าง มีลักษณะทรงพุ่มแผ่ด้านข้างมากกว่าด้านบน เหมาะสำหรับพื้นที่กว้าง เน้นการให้ร่มเงาใต้ต้น

ทรงร่ม

ทรงแจกัน

ทรงกลม

ทรงตั้ง มีลักษณะพุ่มเป็นแนวตั้ง เหมาะสำหรับการปลูกเป็นแนวเป็นกลุ่ม และปลูกในพื้นที่จำกัดได้ (ขึ้นอยู่กับขนาดต้น) ไม่เน้นการสร้างร่มเงา

ทรงกล้วย

ทรงกระบอก

ทรงพีระมิด

ทรงพุ่มสูง มีลักษณะพุ่มทรงสูง เหมาะกับพื้นที่โปร่งมากหรือการสร้างร่มเงาทอดยาวทางแนวตั้ง

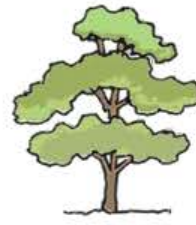
ทรงรูปไข่

ทรงห้อยย้อย

ทรงแตกไม่เป็นระเบียบ

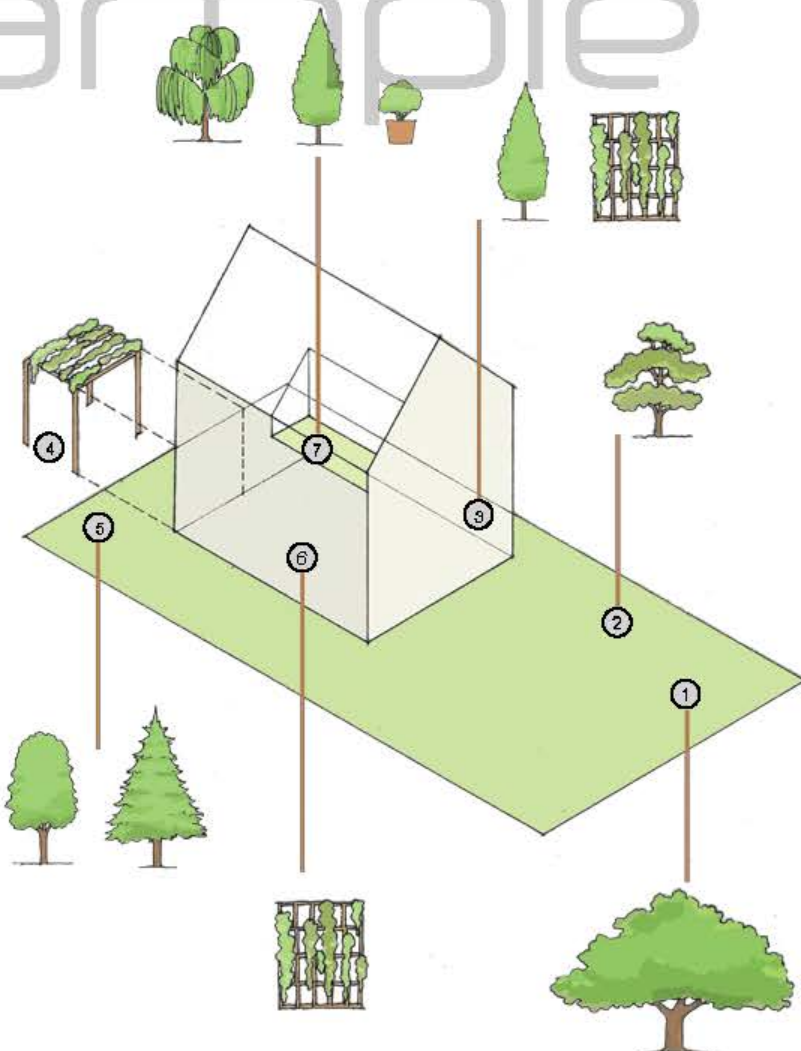

ทรงแผ่เป็นชั้น

พื้นที่บ้านเหมาะกับต้นไม้แบบไหน

หลักเบื้องต้นในการเลือกต้นไม้ให้เหมาะกับพื้นที่ คือ เลือกความสูง ระยะการแผ่กิ่ง และรูปทรงต้นไม้ที่เมื่อโตเต็มที่แล้วไม่ใหญ่เกินพื้นที่ และเกิดประโยชน์ในการใช้งาน มีไอเดียการเลือกประเภทต้นไม้รอบบ้าน ดังนี้

- หน้าบ้าน** มีระยะ 6-10 เมตร สามารถปลูกต้นไม้สูง 6-15 เมตรที่มีทรงแผ่ข้าง หรือทรงพุ่มสูงเพื่อสร้างร่มเงาให้บริเวณบ้าน แต่ยังไม่บดบังความสุขงามของตัวบ้าน
- บริเวณใกล้ตัวบ้าน** อาจปลูกต้นไม้ทรงพุ่มสูง หรือทรงแผ่เป็นชั้นๆ เพื่อสร้างร่มเงาทอดมายังตัวบ้าน โดยให้มีระยะพุ่มห่างจากบ้านอย่างน้อย 4 เมตร
- ข้างบ้านกว้าง 2-3 เมตร** ควรเลือกต้นไม้ทรงตั้งสูง 2-4 เมตร เพื่อไม่ให้มีกิ่งเกะกะทางเดิน หรือทำผนังระแนงปลูกไม้เลื้อย
- เฉลียง** ทำหลังคากระแนงปลูกไม้เลื้อยที่ช่วยสร้างร่มเงาและร่มรื่น
- ข้างบ้านกว้าง 3-4 เมตร** เหมาะสำหรับต้นไม้ทรงพุ่มสูงหรือทรงตั้งที่สูง 3-6 เมตร ในทิศใต้และทิศตะวันตก เพื่อสร้างร่มเงาให้ตัวอาคาร
- ผนังบ้าน** สามารถทำกระแนงไม้เลื้อยหรือสวนแนวตั้ง ทั้งเพื่อตกแต่งและช่วยให้ผนังบ้านเย็น
- ระเบียง/คาดฟ้า** เหมาะสำหรับต้นไม้ขนาดปานกลางที่มีกิ่งโปร่ง มีความอ่อนตัว ไม่ต้านลม หรือไม้กระถาง

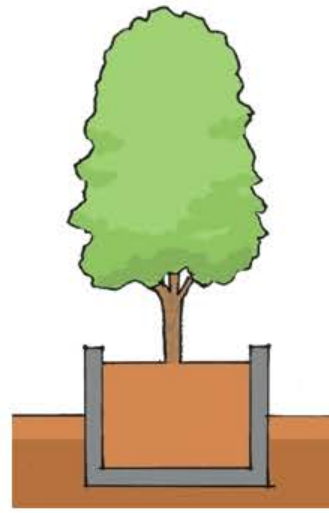
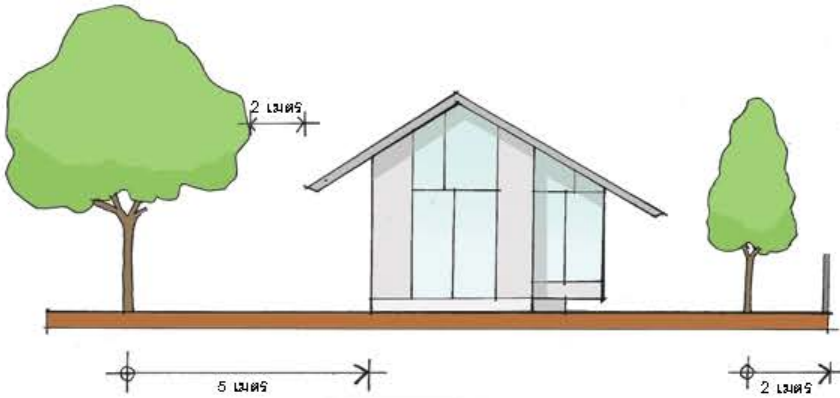
Example

การปลูกต้นไม้ใกล้บ้าน

ต้นไม้ที่มักทำร้ายตัวบ้านคือไม้ยืนต้นที่มีขนาดใหญ่ โดยหลักในการปลูกไม้ยืนต้นมีดังนี้

ระยะห่างต้นไม้กับบ้าน

ไม้ยืนต้นที่นิยมปลูกทั่วไปจะมีขนาดทรงพุ่มเมื่อโตเต็มที่กว้าง 7-8 เมตร ดังนั้นควรปลูกห่างจากบ้านอย่างน้อย 5 เมตร หรือให้กิ่งห่างจากบ้าน 2 เมตร เป็นการป้องกันรากต้นไม้โครงสร้างของอาคารและกิ่งก้านไม้ไปทำให้หลังคาหรือรางน้ำเสียหาย และปลูกห่างจากกำแพงรั้วอย่างน้อย 2 เมตร เพราะหากปลูกชิดกำแพงมากเกินไป ลำต้นจะเอนหาแสง ทำให้รูปทรงไม่สวยงาม และป้องกันระบบรากต้นไม้คานหรือเสารั้วเสียหาย

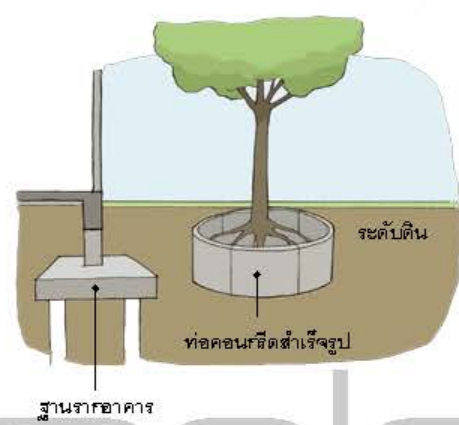

ป้องกันรากต้นไม้

หากบ้านมีพื้นที่จำกัดและไม่สามารถเว้นระยะห่างต้นไม้ได้มากพอ ควรควบคุมการเติบโตของรากไม้ให้แผ่ขยายมากเกินไป สามารถป้องกันได้ 2 วิธี คือ

ทำกระบะปลูกต้นไม้

เพื่อให้ต้นไม้เติบโตได้เฉพาะตำแหน่งและพื้นที่ที่กำหนดไว้ สามารถทำได้ทั้งการก่อระบบบนผิวดินและฝังไว้ใต้ดิน โดยทั่วไปแล้วขนาดทรงพุ่มจะสัมพันธ์กับการแตกราก ทำให้เราสามารถบังคับทรงพุ่มให้มีขนาดที่ต้องการได้

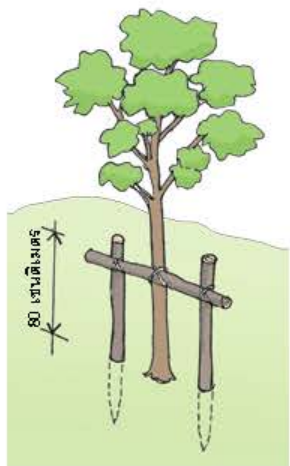
ปลูกใบก้อคอนกรีต

นำท่อคอนกรีตสำเร็จมาฝังไว้ใต้ดินก่อนปลูกต้นไม้ ท่อคอนกรีตจะช่วยจำกัดรัศมีการแผ่ขยายของรากเฉพาะส่วนด้านบนใกล้ผิวดิน เพื่อไม่ให้รากซอนโซไปทำลายโครงสร้างบ้าน รากไม้จะเจริญเติบโตลงไปในแนวดิ่งและแผ่ขยายตามปกติเมื่อพ้นท่อคอนกรีต

Example
ไม้ล้อมระจิงลับ

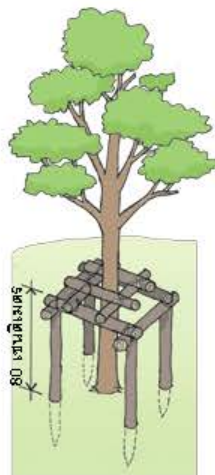
ไม้ล้อมคือต้นไม้ที่ขุดล้อมรากมา จึงไม่มีรากแก้ว เมื่อนำมาปลูกจึงต้องทำค้ำยันป้องกันต้นไม้ล้ม ควรค้ำยันต้นไม้อย่างน้อย 1 ปี ให้รากใหม่ได้ยึดเกาะดิน หรือ 3-5 ปีสำหรับต้นไม้ใหญ่ หากทำค้ำยันด้วยไม้ ควรเปลี่ยนปีละครั้ง หรืออาจทำด้วยโครงเหล็กแล้วออกแบบให้เข้ากับตัวบ้านแบบถาวร การทำค้ำยันมี 4 แบบ คือ

แบบ 2 หลัก

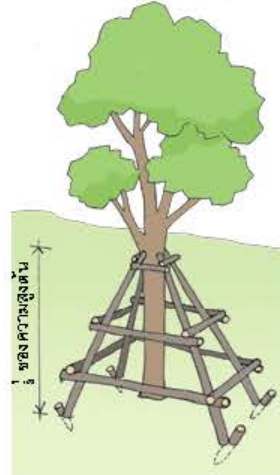
สำหรับต้นไม้เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น 2-3 นิ้ว โดยปักไม้ค้ำสูงจากพื้น 80 เซนติเมตร ห่างกัน 80 เซนติเมตร ใช้เวลาค้ำยัน 2 ปี

แบบคอก

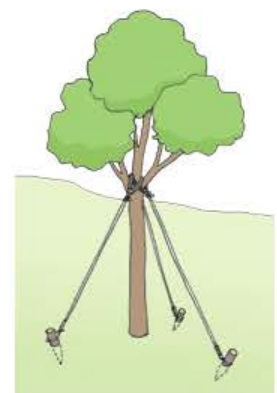
สำหรับต้นไม้เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น 4-8 นิ้ว โดยปักไม้ค้ำสูงจากพื้น 80 เซนติเมตร ห่างกัน 1 เมตร ควรใช้เชือกพันอีกครั้งเพื่อความแข็งแรง ใช้เวลาค้ำยัน 2-3 ปี

แบบกรงใจ

สำหรับต้นไม้เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น 8-12 นิ้ว ใช้ไม้ค้ำยาว 3 เมตร โดยปักไม้ค้ำเฉียงทำมุม 45 องศากับลำต้น และทำมุม 90 องศา กับไม้หมุดทุกด้าน ให้ด้านปลายไม้ค้ำสูง ึ่งของความสูงของต้นไม้ ใช้เวลาค้ำยัน 5 ปี

การยึดด้วยสายเคเบิล

สำหรับยึดต้นไม้สูงๆ ด้วยลวดเคเบิล 3 เส้น โดยใช้สายยางพันรอบลำต้น ป้องกันไม่ให้เปลือกไม้เสียหาย แล้วโยงลวดไว้กับสายยาง จากนั้นตอกหลักไม้ 3 หลักลงดินรอบๆ และยึดปลายอีกด้านไว้กับหลัก ใช้เวลาค้ำยัน 1-2 ปี ขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของต้นไม้

Example

การป้องกันบ้านจากกิ่งไม้และใบไม้

เนื่องจากต้นไม้เติบโตและเสื่อมสลายตลอดเวลา กิ่งและใบของต้นไม้ที่อยู่ใกล้บ้านเกินไปอาจทำให้บ้านเสียหายได้ ซึ่งสามารถป้องกันได้ด้วยวิธีการดังนี้

การตัดกิ่งไม้ขนาดใหญ่

ควรตัดแต่งกิ่งที่ขึ้นมาใกล้ตัวบ้านอย่างน้อยปีละครั้ง และคอยสังเกตกิ่งไม้ที่แห้งตายหรือเป็นโรค โดยช่วงเวลาที่เหมาะที่สุดในการตัดแต่งคือช่วงฤดูหนาว ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นระยะที่ต้นไม้พักตัวและเก็บสะสมอาหารเตรียมแตกยอดใบใหม่ในฤดูถัดไป

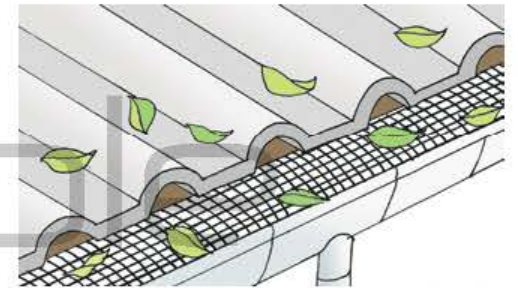
วิธีการตัดกิ่งไม้ขนาดใหญ่

- เลื้อยด้านล้างของกิ่งห่างจากลำต้นประมาณ 20 เซนติเมตร โดยตัดให้ลึกครึ่งหนึ่งของกิ่ง เพื่อความปลอดภัย ควรผูกเชือกที่กิ่งกับลำต้น ป้องกันการหล่นลงมาใส่ผู้ทำงานที่อยู่ด้านล่าง
- ตัดด้านบนให้ห่างจากรอยเดิมประมาณ 10 เซนติเมตร
- ครั้งสุดท้ายตัดให้ชิดลำต้น โดยให้รอยตัดตั้งฉากกับกิ่ง ผลจากการตัดต้องเรียบ ไม่เป็นแอ่ง เพราะอาจเกิดน้ำขังจนเป็นเชื้อรา แล้วทำปูนแดงหรือสีน้ำมันทุกครั้งหลังการตัดแต่งกิ่ง

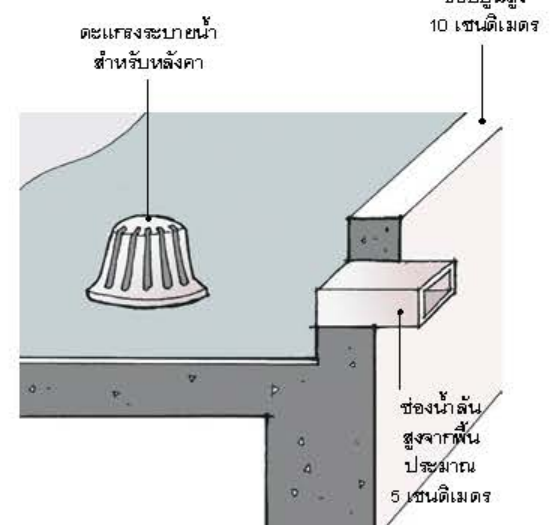
การป้องกันใบไม้อุดตันรางน้ำ

ควรติดตั้งตะแกรงกันใบไม้ ซึ่งมีทั้งแบบสำเร็จรูปและแบบทำเองจากแผ่นตะแกรงพลาสติก สำหรับหลังคา คาดฟ้าและพื้นระเบียง ควรใช้ฝาตะแกรงระบายน้ำสำหรับหลังคา (Roof Drain) ซึ่งเป็นเหมือนตะกร้าคว่ำ ช่วยให้ระบายน้ำได้แม้จะมีเศษใบไม้ขวางอยู่ พร้อมทำช่องน้ำล้น (Overflow) เพื่อช่วยระบายน้ำกรณีท่อระบายน้ำตัน

ตะแกรงกันใบไม้

การระบายน้ำหลังคาคาดฟ้า

Example

ทำอย่างไรกับต้นไม้เดิมเมื่อสร้างบ้านใหม่

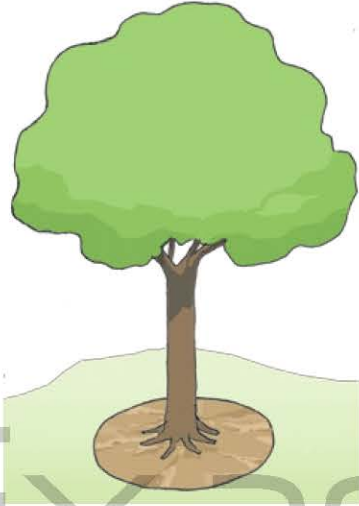
การมีต้นไม้เดิมอยู่ในพื้นที่ก่อสร้างเป็นทั้งอุปสรรคและคุณค่าของพื้นที่นั้น ถ้าตั้งใจจะเก็บรักษาต้นไม้ใหญ่ไว้ก็มี 2 แนวทาง คือ

การล้อมเพื่อย้าย

หากต้นไม้ขวางการก่อสร้าง สามารถล้อมแล้วนำไปปลูกตำแหน่งใหม่ได้ การล้อมที่นิยมทำคือการล้อมแบบตุ้มดิน โดยตัดแต่งกิ่งและใบออกประมาณครึ่งหนึ่งเพื่อลดการคายน้ำ แล้วขุดล้อมต้นโดยตัดเฉพาะรากแขนงออกบางส่วน เหลือรากแก้วไว้ ทิ้งไว้ 1-2 เดือน แล้วแต่อาการต้นไม้ จากนั้นค่อยตัดรากแก้ว ห่อตุ้ม แล้วย้ายออกไปพักในที่ร่มรำไร เมื่อสถานที่พร้อมจึงย้ายมาปลูกในตำแหน่งใหม่ จึงต้องเผื่อเวลาสำหรับการล้อมก่อนก่อสร้าง

การรักษาต้นไม้เดิมไม่ให้ตาย

หากออกแบบให้ต้นไม้ใหญ่อยู่ตำแหน่งเดิม จำเป็นต้องป้องกันราก ลำต้น และกิ่งไม้ให้ถูกกระทบกระเทือนระหว่างก่อสร้างมากนัก โดยวางแผนให้ไกลจากสิ่งอันตราย ได้แก่ การถูกชน ดินบริเวณรากถูกอัดแน่น การทิ้งน้ำปูน น้ำมัน และสารเคมีลงบนดิน รวมถึงควันและความร้อนจากเครื่องจักร จึงควรล้อมขอบเขตรอบโคนต้น มีสิ่งปกป้องพื้นดิน และตัดแต่งกิ่งไม้ให้ขวางการทำงาน และเมื่อก่อสร้างเสร็จแล้วควรเว้นพื้นดินรอบโคนอย่างน้อย 1 ใน 3 ของความกว้างของทรงพุ่มต้นไม้เพื่อให้อากาศและน้ำผ่านได้ หรือปูด้วยวัสดุโปร่งที่สามารถยกออกได้สำหรับการพรวนดินใส่ปุ๋ยในอนาคต หากเป็นต้นไม้ใหญ่อายุมาก แนะนำให้ปรึกษาหมอดินไม้หรือลูกขกรมาดูแลต้นไม้อย่างถูกวิธี

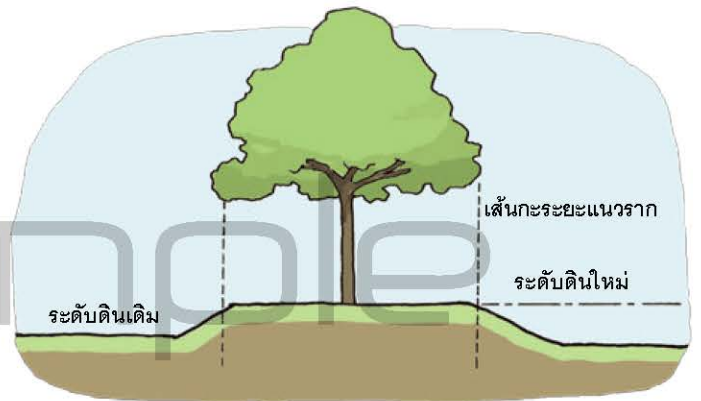

ปรับระดับพื้นระวางราก

เมื่อมีการปรับระดับพื้นที่เพื่อปลูกสร้างบ้าน สิ่งที่ต้องระวังคือบริเวณโคนต้นไม้ หากมีการลดระดับหรือถมดินใกล้โคนต้นควรทำดังนี้

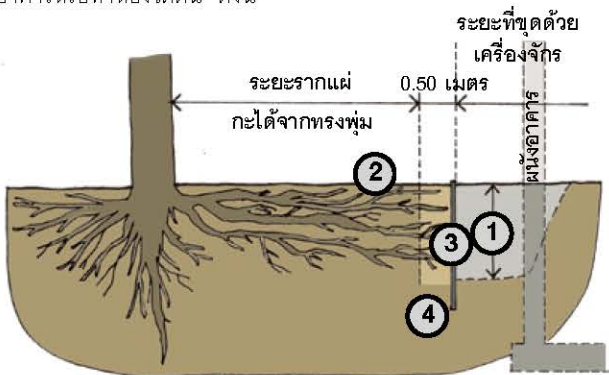
การลดระดับดิน

กะระยะรากจากทรงพุ่ม แล้วค่อยเริ่มลดระดับลาดลงไปจนถึงระดับที่ต้องการ

การเว้นระยะระวางราก

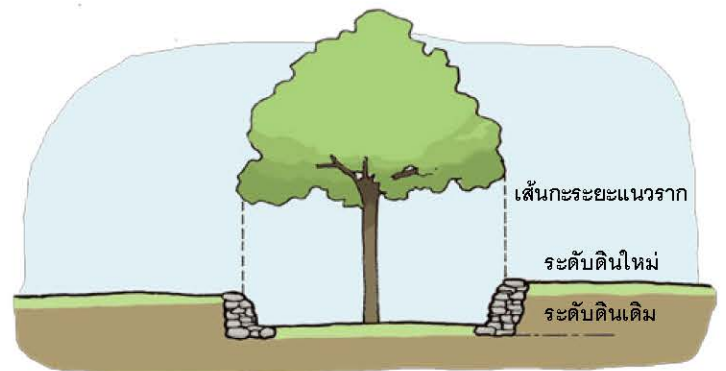
ก่อนการก่อสร้างควรวางแผนผังอาคาร โดยกำหนดให้โครงสร้างอยู่ห่างจากต้นไม้ที่จะเก็บไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยรากต้นไม้ใหญ่ในธรรมชาติจะแผ่จากโคนต้นประมาณ 1-1.5 เท่าของความสูงของทรงพุ่ม ควรทำการป้องกันรากของต้นไม้ใหญ่ก่อนการขุดฐานรากอาคารหรือทำห้องใต้ดิน ดังนี้

1. ใช้เครื่องจักรขุดร่องดินที่จะทำฐานรากลึกประมาณ 1.50 เมตร ห่างจากต้นไม้ประมาณ 2.50 - 3.50 เมตร หรือเท่ากับระยะแผ่ของทรงพุ่มด้านบน
2. ส่วนที่โคนรากให้ใช้แรงคนขุดด้วยเครื่องมือสะอาดและคมอย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้รากช้ำ
3. ทำกำแพงกันรากโดยใช้เสาหลักไม้หรือแผ่นเหล็ก เพื่อกันรากลามเข้ามาถึงบ้าน
4. ใส่ดินตลิ่งไป เพื่อบำรุงปลายรากของต้นไม้

ถมดินเพิ่ม

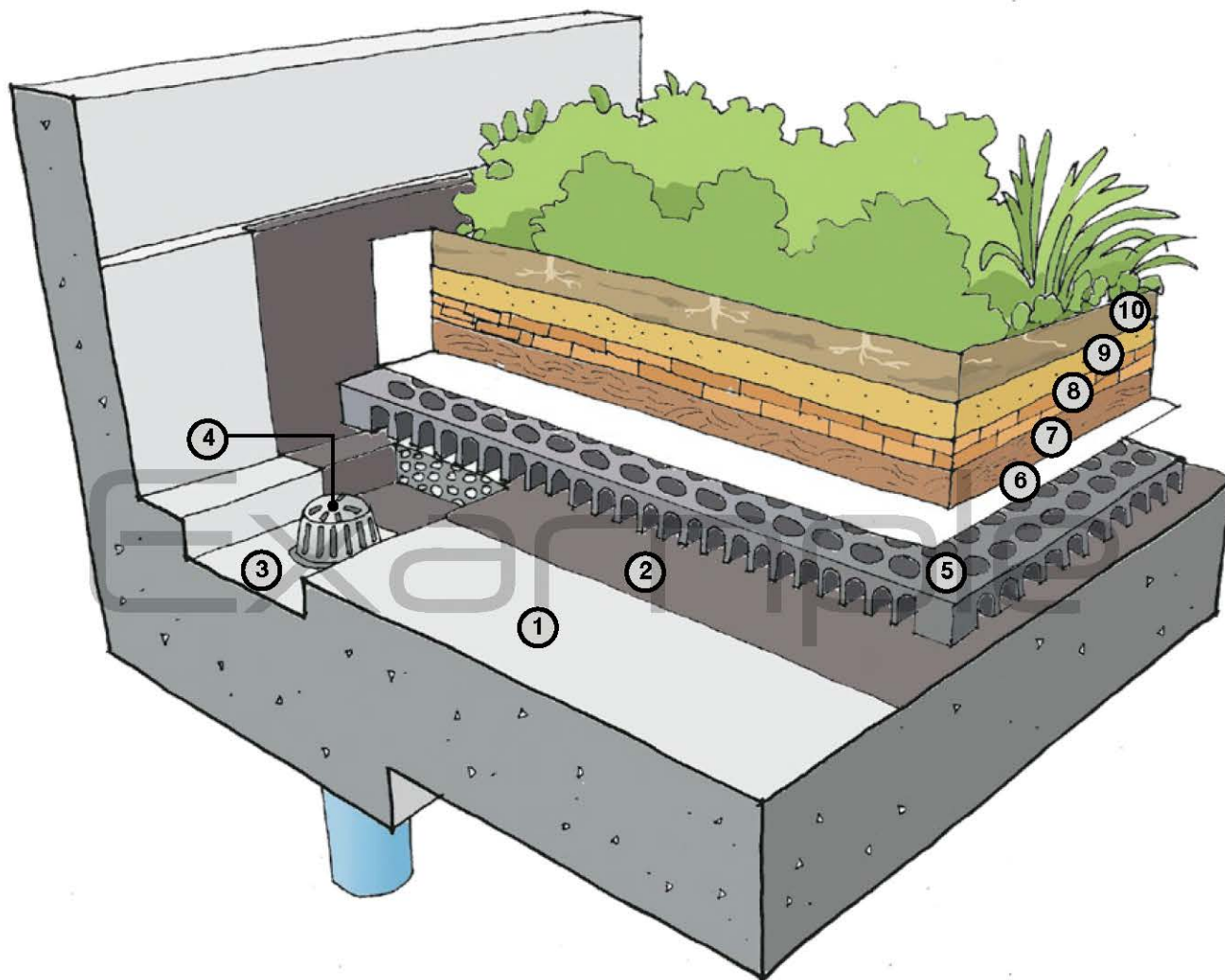
กะระยะรากจากทรงพุ่มแล้วค่อยเพิ่มระดับไปจนถึงระดับที่ต้องการ โดยให้หน้าดินเหนือรากคงสภาพเดิมให้มากที่สุด

Example

สวนดาดฟ้าต้องทำระบบกันซึม

ความชื้นที่มากับต้นไม้และดินเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้โครงสร้างบ้านเสียหาย ดังนั้นถ้าต้องการทำสวนดาดฟ้า จำเป็นต้องออกแบบตั้งแต่การเตรียมโครงสร้างรับน้ำหนัก ระบบรดน้ำ-ระบายน้ำ และระบบกันซึม เพื่อป้องกันความชื้นซึมเข้าไปทำร้ายโครงสร้างบ้าน

1. พื้นคอนกรีตผสมน้ำยากันซึม
2. ปูหรือทากาววัสดุกันซึม (Waterproof Membrane)
3. รางระบายน้ำ
4. ตะแกรงระบายน้ำสำหรับหลังคา (Roof Drain)
5. แผ่นตะแกรงระบายน้ำใต้ดินสำเร็จรูปหรือแผ่นโซลาร์สแล็บ
6. ท่อระบายน้ำหรือแผ่นจีโอเทกซ์ไทล์
7. เปลือกมะพร้าว
8. อิฐหัก
9. ทรายหยาบ
10. ดินปลูก หนักรวมมีความสูงของชั้นดินไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร ไม้พุ่มไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร และไม้ยืนต้นไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร

Example

COMPACT TROPICAL HOME

บ้านที่มีลมหายใจ

เรื่อง : วุฒิศร สุทธิอาภา, ศราวุธ ศรีทิพย์อาสน์ ภาพ : ศุภกร ศรีสกุล

ความร่มรื่นของต้นไม้ตัดกับความดิบของแผ่นเหล็กขึ้นสนิมขนาดใหญ่เป็นสิ่งแรกที่เด่นชัดเมื่อเห็นบ้านหลังนี้ ซึ่งเบื้องหลังผนังเหล็กนั้นมีความพิถีพิถันในการออกแบบพื้นที่ที่จำกัดเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งานของ **คุณเอก - สาริน นิลสนธิ** สถาปนิกและเจ้าของบ้าน ผู้สร้างสรรคพื้นที่จำกัดแห่งนี้ให้กลายเป็น “พื้นที่เฉพาะ” สำหรับครอบครัว ให้ใช้งานได้สะดวกสบายในพื้นที่ขนาดเล็ก โดยผลานความเป็นธรรมชาติให้เข้ามาอยู่ภายในบ้านผ่านวิถีคิดแบบทropicัลโมเดิร์น และเทคนิคในการเชื่อมต่อพื้นที่เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด

คุณเอกเล่าถึงการออกแบบว่า “ผมอยากจะทำบ้านหลังนี้ว่าเป็น ‘Compact Tropical’ เพราะมีการออกแบบที่ใช้เรื่องขนาดและสัดส่วนเป็นอย่างมาก ด้วยพื้นที่ขนาดเล็ก จึงต้องออกแบบพื้นที่ต่างๆ ให้พอดีมากๆ คนที่จะใช้งานบ้านหลังนี้ได้พอดีจึงต้องมีความสูงเท่าผมกับภรรยา ซึ่งส่งผลให้แนวเสาและคานามีการเอียงหลบกัน เพื่อให้แต่ละพื้นที่ลงตัวมากที่สุด”

บริเวณหน้าบ้านคุณเอกตั้งใจถอยร่นระยะของรั้วเข้ามาเพื่อสร้างพื้นที่ระหว่าง “นอกรั้ว” กับ “ในรั้ว” โดยวางม้านั่งและปลูกต้นไม้ให้หน้าบ้านมีชีวิตชีวา โรงจอดรถเล็กๆ ที่พื้นที่สร้างความต่อเนื่องจากหน้าบ้านเข้าไปยังด้านในที่เป็นโรงจอดรถ ไซโครโครงสร้างเสา H-Beam ที่รับคอนเทนเนอร์ที่อยู่ชั้นบน รวมถึงพื้นผิวของปูนเปลือยตลอดทั้งอาคาร ซึ่งในอนาคตพื้นที่ได้คอนเทนเนอร์นี้จะกลายเป็นคาเฟ่ตามความตั้งใจของคุณเอกและภรรยา **คุณปลา - ไพรินทร์ บุญพินิจ**

ภายในบ้านชั้นล่างจัดเป็นส่วนนั่งเล่น ส่วนรับประทานอาหาร และครัวที่มีพื้นที่เชื่อมต่อกัน แต่ออกแบบระดับเพดานให้แตกต่างกันตามความเหมาะสม เป็นวิธีการแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนนั่งเล่นทำฝ้าเพดานสูงเป็นดับเบิลสเปซเพื่อความโปร่งและสร้างการระบายอากาศที่ดี ส่วนรับประทานอาหารและครัวจะมีเพดานลดต่ำลงมาเพื่อให้แสงไฟสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น บ้านได้เป็นแบบไม่มีราวจับเพื่อให้ใช้งานได้หลากหลาย เช่น อาจใช้นั่งเล่นในส่วนรับประทานอาหาร นอกจากนี้ยังออกแบบให้รับกับการใช้งานครัว โดยเป็นส่วนเก็บอุปกรณ์ครัว เครื่องเทศ เครื่องปรุง รวมถึงตู้เย็นอีกด้วย

ขึ้นไปชั้นบนเมื่อเลี้ยวซ้ายออกจากโถงบันไดจะเป็นทางเชื่อมไปยังคอนเทนเนอร์ที่ใช้เป็นส่วนออฟฟิศ คุณเอกออกแบบให้มีผนังถึงสามชั้นเพื่อป้องกันความร้อน ชั้นนอกสุดคือแผ่นเหล็กปลอยผิวให้ขึ้นสนิมตามธรรมชาติ โดยทำหน้าที่ช่วยบังแดด ต่อมาจึงเป็นพื้นผิวของตัวคอนเทนเนอร์เองซึ่งมีคุณสมบัติกันน้ำเข้าได้ จากนั้นจึงเป็นฉนวนกันความร้อนและกัไม่อดไว้ภายในเพื่อความเรียบร้อย บริเวณชั้นบนยังมีห้องนอนแขกซึ่งปัจจุบันใช้เป็นห้องอ่านหนังสือในอนาคตเมื่อเปิดคาเฟ่แล้ว ห้องนี้จะกลายเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

สำหรับห้องนอนหลักออกแบบให้อยู่ในอาคารอีกหลังที่สามารถเข้าถึงได้จากหลังบ้าน ในยามที่ส่วนด้านหน้าทั้งหมดเปิดเป็นคาเฟ่และที่พักรแล้ว ห้องนอนก็ยังคงความเป็นส่วนตัวและสามารถเข้าถึงได้โดยไม่ต้องผ่านส่วนอื่นๆ เลย ตัวอาคารนี้จะยกพื้นขึ้นเล็กน้อยเพื่อป้องกันความชื้น เปิดช่องแสงด้านบนซึ่งติดกับที่ว่างระหว่างครัวกับห้องนอนเพื่อรับแสงสะท้อนแบบ Indirect Light ให้ฉาบไล่ไปยังผนังปูนเปลือย เป็นแสงนวลตาที่สร้างความสว่างให้ห้องนี้

แม้จะมีพื้นที่จำกัด แต่ก็ให้ความสำคัญกับต้นไม้ใหญ่ที่หน้าบ้าน ซึ่งออกแบบให้ปลายยอดของต้นไม้แทงทะลุขึ้นไปถึงชั้นสองรับกับหน้าตาของออฟฟิศ คุณเอกเล่าว่า ต้นไม้ต้นนี้อยู่ในการออกแบบมาตั้งแต่ต้น ทั้งช่องแสงและพื้นที่สีเขียวเหล่านี้คุณเอกเรียกว่า “ช่องหายใจ” เพื่อให้ทุกห้องมองเห็นกันและกันได้ และสิ่งที่ทำให้บ้านขนาดพอดีหลังนี้ดูน่าสบายแม้จะมีพื้นที่น้อยก็คือ การเปิดช่องลมและช่องแสงในจังหวะที่พอดี มีการเปิดรับแสงธรรมชาติแม้ในส่วนของที่ยากจะเข้าถึง เช่น การเว้นระยะระหว่างครัวกับห้องนอนให้มีพื้นที่ว่างกัน 1 เมตรโดยที่ไม่มีหลังคามายบัง ทำให้แสงแดดสามารถสะท้อนจากผนังเข้ามาในครัวได้ ทั้งยังช่วยให้มีอากาศไหลเวียนได้ทั่วถึงทุกส่วนของบ้าน จนผลานบ้านและธรรมชาติให้เป็นเนื้อเดียวกันได้อย่างลงตัว ทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความรู้สึกเชื่อมโยงกับธรรมชาติภายนอก พร้อมปล่อยให้สายลมและแสงแดดช่วยเติมเต็มความน่าอยู่ให้แก่บ้าน